

Ni ni opaziti toliko različenosti kakor ravno pri brezovki. Dobe se temnorumenkaste, svetlorumenkaste, svetlo in temnorjave ter rdeče brezovke. Rdečim pravijo tudi turki od rdeče kapiče, rjavim pa kapucinke. Meso vseh vrst počrni, ako gošto prerežemo ali zlomimo.

Plodna plast, to je spodnji del klobuka, je sestavljena iz cev (borovka ali brezovka je torej cevkarica) in je tudi različne barve: bele, sive, rumene, svetlo in temnorjave. Cevke se dajo, kakor pri globanju, ločiti od mehkega, sočnega mesa.

Kocen je vitek, valjast, včasih zakrivljen in proti gornjemu koncu bistveno tanjši. Barve je belkaste in posut je s temnimi luskami, zato se čuti nekako hrapav ali raskav. Ker spominja kocen te gobe nekoliko na brezovo skorjo, odtod tudi ime brezovka. Meso kocena je nekoliko bolj žilavo od klobukovega mesa, zlasti pri starejših gobah. Ako kocen, ki je poln (ne votel), prerežemo, zažrni, kakor meso klobuka. Pri vrstah z rdečim klobukom, pri takozvanih turkih, kocen čisto tudi pozeleni. Brezovka je v vseh svojih delih globanjinoga duha in surova nekoliko kiselastega okusa. Raste v vlažnem poletju in jeseni v družbi z globanjo po vseh naših listnatih in jelovih gozdih.

Uživajo jo navadno (kjer se je radi počrnenja mesa ne boje) sveže pripravljeno, praženo ali pa kot zelenjavo, t. j. na omaki. Tudi posušena je okusna, dasi moti oko nekoliko njena temna barva. Toda kaj se gleda sedaj v bojnem času na barvo, da se le želodec potolaži. Torej, kdor brezovk sproti ne uživa, ali kdor jih mnogo nabere, naj jih le pridno suši; po zimi bodo dobre na kisli juhi s koruznimi žganji, če si jih bomo imeli iz česa kuhati.

† Bavarski kralj Oton.

V sredo, dne 11. oktobra, je umrl na svojem gradu v Fürstenriedu na Bavarskem na želodčnem krvavljenju v starosti 69 let umobolni bavarski kralj Oton I., brat istotako umobolnega kralja Ludovika II., ki je leta 1886 utonil v Starnberskem jezeru na južnem Bavarskem.

Po smrti kralja Ludovika II. je bil proglašen umobolni Oton za bavarskega kralja, toda vladarskih poslov ni nikdar izvrševal, ampak jih je izvrševal njegov stric princ Luitpold († 1912) in za njim njegov sin Ludovik, ki je bil leta 1913 proglašen za pravega kralja Bavarske, ko so Otona še enkrat zdravniško preiskali ter dognali, da vsled umobola ne bo nikdar sposoben za izvrševanje vladarskih poslov.

V mladeniški dobi je bil princ Oton znan kot zelo duhovit in ljubezniv član bavarske kraljeve rođovine. Bil je zale, vitke postave in ljubljenec Monakovčanov. Toda že v mladosti so se začela pojavljati pri njem prva znamenja umobola. Deček se je po cele dni skrival v kakem kotičku na grajskem vrtu; skrbno se je izogibal gotovih potov, meneč, da mu preti kaka nevarnost; zopet ob drugih potih in cestah je pa zakopaval srebrne novce, meneč, da ga

S temi besedami sem bil odslovljen od za mene tolikokrat pogrnjene mize: jaz, vino, čaj in gosinje bedre. Odslej me ženski nikoli niste več povabili. A pes se je v nekaj dneh zlizal, pa godel nam ni več po noči in jaz sem spal nemoteno ob pripravi vojaški menaži in večkrat se mi je v oni hiši še sanjalo o: zapravljenem vinu, čaju in gosnjih bedrah.

Zlizani pa tepeni pes je bil za me občutnih in dalekosežnih posledic. V mestu smo bivali meseca novembra, ko je v Galiciji že precej mrzlo in kuriti smo morali v kuhinji in v sobah. Dokler sem užival jaz prijateljstvo in gostoljubnost obeh bogamolnih dam, dobivali smo proti plačilu od njih drva za kurjo in kurjavo. Ravno in kavs s ščetom pa se je raztegnil na prepoved drv. Marsikatero bridko sem vsled tega požrl od strani tovarišev, oberst pa mi je dal nalog: poskrbeti kje drugje za potrebna drva. Romal sem v tej zadevi k mestnemu županu in ta je mi priporočil zamazanega čifuta, ki mi je res tudi obljubil drva. Kupčija je bila kmalu sklenjena, žid mi je zagotovil čez dva dni šest galiskih „išta hajt“ vozov polnih drv. Držal je besedo in tretji dan na vse zgodaj slišim pod oknom: „Bišta ho!“ Pogledam, pred hišo se je ustavilo res šest z drvmi naloženih vozičkov. Žid je potrkal na vrata in me pozdravil:

„Milostni gospod, Bog čez svet, drva so tu.“

Zložil je drva na dvorišče, odšel sem mu denar in jud je odhacal klanjaje se mi do tal in želeč mi blagoslov in srečo. Za kake dobre tri ure za tem mi bobne zopet izpod okna na uho:

„Bišta, ho!“

Na moje veliko začudenje ugledam pred stanom novih šest voz drv. Kaj pa za Boga to? Saj se sem pogodil samo za šest in sedaj mi jih pripelje 12, kam pa hočemo s toliko? Prirošča umazani in okabljani Mojzes in pravi:

bodo obvarovali pred nesrečo. Toda vsem tem znamenjem umobola niso takrat pripisovali posebne važnosti, ker so bili mnenja, da bodo v poznejši starosti izginila. Vzgoja mladega princa je bila zelo skrbna in vsestranska. Po dovršenih gimnazijskih študijah je bil vpisan na monakovskem vseučilišču, kjer je bil eden najmarljivejših slušateljev. L. 1866 je stopil kot častnik v bavarsko armado ter je leta 1870 bil imenovan za poveljnika 4. bavarskega kavalerijskega polka. Toda še istega leta so se pojavili pri njem prvi večji znaki umobola, kajti ogibati se je začel javnosti in postal od dne do dne bolj otožen.

Mnogo huje je pa bilo v prihodnjem letu, ko je izbruhnila nemško-francoska vojska, katere se je udeležil v glavnem stanu. Po cele tedne ni hotel sedeti svojih čevljev, dokler mu niso na nogi skoro segnili. Nek kavalerijski polk, kateremu bi bil moral izročiti samo neko povelje, je peljal v naskoku proti zidu, ki je obdajal pokopališče ter ni bil prav nič zaseden ali ogrožen po sovražniku. Ko se je po zavzetju Pariza v Versailles dne 18. januarja 1871 slavilo proglašenje pruskega kralja Viljema za cesarja združene Nemčije, je imel pri slavnostni pojedini nemških knezov, državnikov in generalov princ Oton tako zmeden govor, da so ga morali spraviti domov. Potem so ga poslali na razna potovanja v Italijo in Spanijo. V glavnem mestu Spanije, v Madridu, se mu je um že tako silno zmračil, da so ga morali poslati takoj na Bavarsko na osamljeni grad Nimfenburg. Na tem gradu ga je obiskovala od časa do časa njegova mati bavarska kraljica Marija. Oton je tiho prenašal svojo duševno bolezen. Oprt ob palico je po cele ure mirno in nepremično zrl na eno in isto mesto v grajskem vrtu in se je le redkokdaj nekoliko razburil. V razburjenosti je zahteval, da ga takoj spravijo v Monakovo, kjer bo izvrševal svoje posle kot prestolonaslednik. Iz gradu Nimfenburg so ga morali spraviti na grad Fürstenried, kajti nekoč je v grajskem vrtu Nimfenburg zagledal oddelek bavarskih čet, katere je začel prositi, naj ga rešijo, ker je njegovo življenje v nevarnosti. Čez 48 ur je Oton bil v Schleimnu, odkoder so ga spravili v Fürstenried. Ko je leta 1886 utonil v Starnberskem jezeru njegov umobolni brat Ludovik II., so to Otonu takoj naznanili in mu povedali, da je sedaj on postal kralj bavarski. Za trenotek se mu je um povrnil in je zaklical otožno s solzami v očeh: „Moj brat — moj ubogi brat Ludovik!“ Kmalu nato se mu je pa zopet um popolnoma zmračil.

Ko so mu leta 1913 naznanili, da je proglašen za bavarskega kralja sedanji kralj Ludovik, umobolni Oton ni mogel tega več umeti.

Sedaj je pa napravila smrt konec bolezni, katero je Oton, ne zavedajoč se iste, prenašal skozi celih 33 let.

Ker Oton I. ni zapustil nobene oporoče, pripade po bavarski ustavi vse njegovo veliko premoženje sedaj vladajočemu kralju Ludoviku III., oziroma princem Leopoldu, Henriku, Ferdinandu in Alfonzu.

Truplo kralja Otona I. so prepeljali v Monakovo, kjer so ga v dvorni cerkvi Sv. Mihaela s kraljevo krono na glavi položili na mrtvaški oder. Njegov pogreb se je vršil dne 14. oktobra ob navzočnosti bavarske kraljevske rođovine, vojaštva in mnogobrojne prebivalstva.

„Drva sem vam pripeljal po dogovoru.“

Kako sem ga debelo gledal in spoznal v njem žida, s katerim sem pred dvema dnevoma sklenil kupčijo. Pokazal sem mu na kup na dvorišču že zloženih polen meneč:

„Saj mi je pred tremi urami pripeljal jud drva in naročil sem samo šest voz, nikakor pa ne 12.“

Mojzes me začudeno pogleda z odgovorom:

„Jaz vam jih nisem pripeljal, to je že bil kdo drugi.“

„Opisal sem mu verskega brata, ki je vozil drva, kateremu sem jih tudi po krščansko pošteno plačal in žid je vskljnil:

„Bog čez svet, šlag ga trefi, moj sin vas je ukanil!“

Jaz sem pa smeje se čifutski dobičkaželjnosti menil:

„Kaj meni mar tvoj goljufiji udani sin, jaz že imam drva, sem jih plačal in tvojih sedaj nočem in ne morem vzeti.“

Judovska spaka pa me je začel zmerjati z nesrečo in z vsemi mogočimi šlagi, ki me naj trefijo in meni nič tebi nič zmetovati polena na dvorišče. Le zložil in zmeči jih, sem si mislil, plačal ti jih pa ne bom iz svojega žepa.

Po končanem delu je žid skrajja proseče zahteval denar, potem pa, ker mu ga le nisem odštel, me je zmerjal z glasnimi psokami, dokler ga nisem poglaskal skozi duri. Bridko sem se varal in zmotil v mnenju, da si bo že spakedrani čifut odpeljal drva, ko uvidi, da mu jih nikakor nočem plačati.

Mojzes Schornstein (po naše: dimnik ali rufank) me je zatožil pri tamošnjem divizijskem sodišču. Pozvali so me pred sodni stol in ker niso našli sina Izaka, ki me je ogoluznil in je izginil neznano kam, sem moral plačati drva Mojzesu iz lastnega žepa. Si pač lahko vsakdo misli in predstavlja, da sem

Naše žrtve za domovino.

V Luče v Savinjski dolni smo dobili žalostno poročilo, da je Silvester Skrubej, pešec 16. stotnije c. in kr. pešpolka štev. sin Jožefa in Franciške Skrubej, p. d. gornji Volar, kmet v Karnici, občina Luče, dne 23. avgusta na tirolski fronti od granate zadet junaške smrti padel ter počiva sedaj na skupnem vojaškem pokopališču blizu Bolcana. Že lani meseca julija je bil na Doberdobski planoti precej ranjen, vendar je pa kmalu okreval in se zopet podal najprvo v Srbijo na neko etapno pošto, a potem pa — vedno navdušen in vnet bojovnik za domovino in cesarja — nad polentarskega verolomca. Kakor njegovi junaški sobojevniki in poveljniki semkaj poročajo, bil je naš Silvester pri stotnji zaradi svoje šaljivosti in posebne hrabrosti jako priljubljen vojak. Pa tudi mi sofarani, posebno njegovi neotolažljivi starši, ne bomo mogli pozabiti padlega junaka Silvestra, kajti bil je vedno ne samo staršem najboljša opora pri njih velikem posestvu, ampak tudi sosedom vedno pripravljen pomočnik v vsaki nujni potrebi.

Došla je žalostna vest, da je daroval svoje življenje za domovino in cesarja Filip Klinc, doma od Sv. Miklavža pri Ormožu, desetik domačega pešpolka. Umrl je vsled zadobljene rane v bolnišnici na Primorskem.

Padel je na gori Boskon na Laškem pridni fant Anton Anderlič, sin veleposestnika p. d. Muškree iz Nezbiš, fare Sv. Eme. Rajni je bil zvest član Marijine družbe in drugih bratovščin ter zvest in spodbuden ud katoliškega slovenskega izobraževalnega društva pri Sv. Emi. Pa žalibog moral je pasti v nezvesti laški zemlji v svojem 25. letu, na preveliko žalost svojih pridnih staršev in blage svoje sestrice.

Iz Kamnice pri Mariboru se nam piše: Na italijanskem bojišču, v bojih za goro Mali Pal, je dne 28. septembra t. l. padel junaške smrti nađebudni in občespoštovani mladenič Alojzij Doško, lovec poljskega lovškega bataljona, edini sin tukajšnjega uglednega kmeta Simona Doško, v starosti 19 let. Dan poprej je še pisal svojemu očetu, da je še zdrav in čil ter prosil za toplo perilo, kruh in sadje. Toda božja Previdnost je drugače velevala in ga poklicala k sebi. Zadeti je bil od sovražne mine in je bil pri priči mrtve. Žrtvoval je svoje mlado življenje za cesarja in domovino, potrtim staršem pa naj bo v tolažbo, da se vidimo nad zvezdami. Junaški mladenič, spavaj mirno v koroški, s krvjo namočeni zemlji!

Zupnija Sv. Martina pri Vurbergu je prinesla domovini zopet novo žrtve na oltar. Svoje življenje je daroval za cesarja in domovino na južnozahodnem bojišču blizu Gorice dne 23. septembra junaka Skofič, črnovojnik pešpolka, brat vojnege kureta č. g. Marka Skofič, in posestnik v Gornjem Dupleku. Bil je nad poldrugo leto na bojišču v Galiciji, na Tirolskem in na Goriškem. Med svojimi sovratniki, doma in na bojnem polju, je bil jako priljubljen zaradi svojega vedno vedrega in prijaznega značaja, ki je znal tudi v najbolj tužnih in nevarnih položajih tovariše tolažiti in bodriti k vstrajnosti. Zapušča žalujočo ženo in tri nedorastle otroke. Martiški zvonovi so mu zapeli kot zadnjemu, potem so tudi oni zapustili svojo linco. Dragi Janez! Naj ti

zaklinjal judovsko sodrgo in jej zagotavljal kruto maščevanje pri nebu in vseh svetih. Denar bi že bil pozabil, a bodel in grizel me je posmeh tovarišev in zavest, da me je prekanil nesramni žid Doletela me je za lahkomišelni pretep psa dvojna kazen, na žepu in želodcu.

Nekaj dni sem bil jezen in slabe volje, ker se mi je vsakdo v obraz posmihal in prav iz srca sem pozdravil vest, da v enem tednu zapustimo mesto, in odrinemo v postojanke, kjer ne bode mesečnih psov in židovskih polen.

One dni pred odhodom sem imel veliko opravka s pisarji in sem se malo sprehajal po mestu, ki mi je zasluženi čas oddiha tako ogrenilo. Pisal in drsal sem nekega predpoldne po papirju, ko pomoli naš kuhar glavo skozi duri in pravi:

„Jaj, gospod, baba je prinesla v kuhinjo 2 veliki in debeli divji raci, samo 5 K zahteva, bi jih ne kupili za odhodnico?“

Nisem šel pogledat zverine v trdni veri, da bi bilo dobro enkrat dobiti pod zob divjaračo pečenko, sem odšel kuharju pet kron in pisal dalje. Pri obodu sem razodel oberstu, kaj dobrega in okusnega da sem kupil za odhod. Stari je poželjivo tlesnil z jezikom in menil, na dve divji raci že lahko povabimo tudi oba gospoda majorja od polka. Kuhar je dobil naročilo, naj dene raci v takozvani „pac“, da bodo bolj mehki in okusni in pripravi odhodnico za sedem oseb.

Na opoldne našega odhoda v postojanke smo se zbrali k obedu, prišla sta tudi oba povabljeni majorja na — divje race. Dobro smo jedli, pa bolj z malo žlico smo zajemali, vsak je hotel prihraniti v želodcu še nekaj prostora za race, ki bi naj kronale in zaključile naše bivanje v mestu. Nosnice vseh so se razširile, jeziki so poželjivo tleskali, ko je kuhar naznanil:

(Dalje prih.)

bo tuja zemlja lahka! kjer, kakš, vstajenja, in Gospod Najvišji — tvoj blagi plačnik!

Od Sv. Janža na Dravskem polju se nam poroča, da sta vrla mladeniča-brata Jože in Miha Resek padla na italijanskem bojišču. Jože je bil v 21. letu in je bil zadet v prsa od krogle izdajškega Italijana dne 24. avgusta 1915. Miha pa je padel, star še le komaj 19 let, zadet od granate dne 20. septembra 1916.

Dne 4. oktobra je padel na tirolski fronti vzgleden Marijin družabnik Alfonz Skerbinšek, sin ugledega in obče spoštovanega cerkvenega ključarja in župana Jožeta Skerbinška na Prihovi. Bil je od granate zadet in pri priči mrtov. Pridni družini naše srčno sožalje, ljubemu Alfonzu pa trajen spomin v molitvi!

Za domovino so padli iz Dobove pri Brezicah v boju naslednji mladeniči: Alojzij Zokelj, Franc Sečen, Ivan Strojnik, Anton Hotko, Vučjak Jožef, Jožef Gerjevič. Vseh skupaj dosedaj naznanjenih 30 padlih.

Padel je dne 6. julija severno od mesta Astago, zadet od sovražne granate, vrl mladenič Al. Kraus, doma v Logu pri Sladkigori. Bil je priden vojščak in zaveden Slovenec. Dragi Ljudek, bil nam si vsem ljub in drag tovariš, moja najboljša podpora. Ni ti bilo dano videti dom in svoje, ki si je tako vroče ljubil. Daleč v stran od ljube domovine in nepozabnih staršev počivaš. Spomin na te podžiga nam pogum. Pozdrave iz bojnega polja pošilja F. Herič, kadet-aspirant.

Na italijanskem bojišču je padel junaške smrti težko v glavo zavlečen sanitetni vojak Martin Pen, še le 25 let star. Bil je od začetka vojske zmiraj na črti. Po poročilu vojnega kurata je bil pokopan dne 21. septembra pri Sv. Danilu pri Sežani na Krasu. Dragi sin in brat! Prerano si nas zapustil in se na kraj miru preselil, kjer ni vojske in ne gromenja topov. Onkraj groba ti bo zadonela trobenta angelska. Prav milo so zapeli braslovski zvonovi za slovo rajnemu možu Francu Ortl, ki je padel za domovino dne 9. avgusta na južnem bojišču. Zapustil je žalujčo ženo s 4 majhnimi otročiči. Bil je dober krščanski oče svoje družini ter ljub vsem drugim ljudem.

Posestnik Jožef Legvart, p. d. Travnjski Gašpar, iz Novce cerkve pri Celju je padel dne 12. junija 1916 v boju na Monte Civa na Laškem v zvestem izpolnjevanju svoje domovinske dolžnosti in je pokopan v skupnem grobu na Monte Triadorahau. Pokojnega so ljubili vsi znanci radi njegove ljubeznivosti, dobrosrčnosti in potrpežljivosti. Bil je več let občinski odbornik in ud kraljevega šolskega sveta ter je imel priliko, s pravo srčnostjo in veliko vneto delovati za obči blagor svojega domačega kraja. Ko ga je lani dne 15. maja klicala domovina, šel je z navdušenostjo. Pač težko se je ločil od doma, zapuščajoč skrbno ženo s 6 otroci. Svojim ljubim je skrbno dopisoval. Iz vseh pisem se zrcali njegovo blago srce: prava očetovska skrb, ljubezen do ljube domovine in udanost v voljo Vsemogočnega. Njegova želja, priti na dopust, da bi objel svoje ljube, in pri lepem posestvu potrebno odredil, se mu ni izpolnila. Blagi oče ostane v nepozabnem spominu dobre žene in otrok, mater in sestre ter treh bratov. Srčnega junaka se bodo hvaležno spominjali vsi njegovi znanci.

Iz občine Sv. Jeronim pri Vrhnskem se nam piše: Dne 8. avgusta je padel na Ruskem-Poljskem Valentin Ferme, star 30 let. Bil je že lani leto v Galiciji v hudih bojih, posebno dne 9. avgusta ob Dnjestr pri 87. pešpolku. Od tam je bil poklican na italijansko bojišče, kjer se je močno prehladil in bil v bolnišnici nekaj nad tri mesece. Meseca januarja je zopet prišel v Zalec k pešpolku št. 87. Od tam je bil prestavljen v Maribor k pešpolku št. 47, s katerim je šel meseca junija na bojišče, koder je bil pridelen k dunajskim domobrancem št. 24, s katerimi se je nekaj tednov junaško bojeval in tako našel dne 8. avgusta častno smrt na bojnem polju, zadet v trebuh. Bil je takoj mrtov, kakor nam je sporočil njegov prijatelj. V Nemčiji zapušča ženo in tri male otroke, katere je srčno ljubil. Ganljivo je bilo pri slovesu, ko mu je njegova, še ne tri leta stara hčerka venomer klicala, ko je videla, da se poslovlja: „Ljubi moj papa, ostani pri meni, ne hodi proč od mene, saj te imam tako rada!“ Rečica je že menila stutiti, da če ga pusti od sebe, ne bo več videla svojega dobrega ateja.

Dne 23. avgusta je dal svoje življenje za cesarja in domovino Anton Luci od 87. pešpolka. Padli je bil posestnik v Vodranem pri Sv. Boltenku. K vojakom je odrinil dne 17. januarja 1916, star 45 let. Prideljen je bil v Kotor, tam je zlolel in v kratkem bil odpeljan v trdnjavo bolnišnice v Kelnju in tam naglo smrti umrl. Bil je priljubljen posestnik, cerkveni ključar pri Sv. Boltenku in občinski odbornik. Zapušča žalujčo ženo in 4 nedoletne otroke. Sin Ivan tudi nosi vojaško suknjo. Ti, ki spiš v prezgodnji groba jami, počivaj mirno!

Iz Podgorja pri Slovenjgradcu je že 22 mož in mladeničev storilo junaško smrt za domovino. Med temi sta tudi dva vzorna in spoštovanja vredna mladeniča, sinova veleposestnika Strmčnika. Oba sta se hrabro borila že v letu 1914 na severu proti Rusu, a sedaj pa proti izdajalen-polentariju. V najlepših letih sta zapustila ta svet ter sta

storila junaško smrt in sicer 26letni Jožef Strmčnik dne 26. julija 1915, 24letni Maksimilijan pa dne 15. septembra 1916. Zalostno je bilo dne 6. oktobra, ko so naši podgorski zvonovi tako milo in otožno naznanjali čeli domači župniji, da je padel na bojnem polju Strmčnikov sin. Bil je vzoren mladenič, zvest in hraber junak. Čela občina žaluje za njim. Marija in sv. Jožef pa naj tolažita sestrice in dobrega brata, ki se še vojskuje na bojnem polju proti sovražnemu polentariju. Ljubi Bog pa naj tolaži dobrega ateja in ljubo mamico. Velika žalost in nesreča jih je zadela, ko jim je vojska že drugega sina odvzela. Duša Maksova se v nebesih med izvoljenimi veseli, truplo pa na bojnem polju spi.

Iz južne Dalmacije se nam poroča, da sta umrla dne 24. septembra ob 6 uri zjutraj Alojzij Kolar, doma iz Pilštanja, in Ljubomir Dogonča, desentnik, Hrvat iz Banata. Oba je ustrelil Mađžar-topničar Sapi ob 5. uri zjutraj, ko sta se oba sladko spala. Alojzij Kolar je bil trikrat zadet, Ljubomir Dogonča pa dvakrat. Pokojni Kolar je bil odlikovan s srebrno svetinjo II. razreda. Govoril je do zadnje minute in nas Slovence na pomoč klical. Ker sem bil njegov prijatelj, me je še zadnji trenutek prosil: „Piši domov, pa pozdravi mi vse!“ Slovenci žalujemo za njima, ker sta bila poštena in hrabra vojaka-topničarja. Kolar zapušča očeta, mater in brata. Ljubomir Dogonča je zapustil ženo in enega otroka. Pokopana sta blizu mesta Kotor v Dalmaciji. Bodi jima hrvatska zemlja lahka! Njuno smrt obžalujemo: Stefan Potočnik, doma iz Levea pri Celju; Ivan Flego, doma iz Zagreba; Jožef Gorjup, doma iz Pilštanja; Ivan Čulk, doma iz St. Jurija ob Taboru; Franc Potočnik, doma iz Konjice; Ivan Zorko, doma iz Kalobija pri Celju; Anton Očko, doma iz Konjice; Andrej Kolarič, doma iz Ormoža.

Življenje je daroval za domovino in cesarja Jurček Sketov iz Dramelj. Padel je na italijanski fronti. Vsi smo ga radi imeli.

Vsem padlim slovenskim junakom naj sveti večna luč!

Državni zbor.

V ponedeljek, dne 23. oktobra, se snidejo na Dunaju načelniki strank, da se posvetujejo o sklicanju državnega zbora. Sliši se, da ministrski predsednik grof Stürgkh ni za sklicanje državnega zbora in da se ne bo uklonil splošni želji, ker ni zaupnik državnega zbora, ampak vladarjev. Pač pa je grof Stürgkh baže voljen, pod gotovimi pogoji sklicati delegacije.

Mira nočejo.

Ker so nastale govori, da sta se začeli Nemčija in Rusija pogajati za mir, izjavljajo petrograjska uradna poročila, da so govori od prve do zadnje črke neresnične. Ruska vlada vstraja pri svojem sklepu, da se vojskuje do konca.

Italijanski minister Bisolati je izjavil, da se bo vojska nadaljevala, dokler ne bo Nemčija oslabiljena in Avstro-Ogrska kot država uničena. Kdor danes govori za mir, je veleizdajalec.

Ni še dolgo, da sta pred kratkim v istem smislu govorila tudi angleški in francoski ministrski predsednik Asquith in Briand.

Proti Avstro-Ogrski.

Naši sovražniki so začeli nanovo besneti proti naši državi. Italijanski minister Bisolati je v javnem razgovoru zahteval, da mora vojska trajati, dokler Avstrija ni uničena. Uplivni angleški časnik „Times“ se o tem izjavlja: Avstro-Ogrska mora na korist narodov, na korist Italije in prihodnjega evropskega položaja izginiti.

Zmešnjava na Grškem.

Zmešnjava na Grškem, boj med kraljem in četverosporazumom se nadaljuje. Kralj vlada v Atenah, četverosporazumov zaupnik Venizelos pa se pripravlja, da začne vladati v Solunu. Tudi Venizelos bode imenoval svoje ministre, pobiral davke in sestavljal vojsko. Kralj je moral pred tedni izročiti četverosporazumu ladje, sedaj pa bo moral dati tudi armado razorožiti. Na ta način se jemlje moč postavnemu vladarju in se daje nepostavnemu Venizelosu. Kralj je vedno slabjši, Venizelos močnejši. Toda v Stari Grčiji in meji vojaštvom še ima kralj vedno pretežno večino pristašev.

Kitajska in Japonska.

Med Kitajsko in Japonsko je zavladala zopet večja napetost, ker Kitajska noče privoliti v vse za-

hteve Japonske, ki bi rada dobila na Kitajskem vse mogoče gospodarske, politične in vojaške predpraviče. Japonska pomnožuje svoje čete v Mandžuriji.

Kje je „Bremen“?

V Nemčiji je nastal prepir, ali je trgovski podmorski čoln „Bremen“ srečno privozil v Ameriko ali pa ga je ob ameriški obali potopil sovražni torpedo. Oblast še ni odgovorila.

Italijansko bojišče.

Italijani so radi prevelikih izgub bili prisiljeni, že dne 13. oktobra ustaviti svojo osmo ofenzivo, o kateri smo že v zadnji številki poročali. Ofenziva se je pričela dne 1. oktobra s silno artilerijsko predpripravo, ki je trajala do 9. oktobra, ko so se pričeli ogromni infanterijski navali. 32 italijanskih brigad s približno 260.000 možmi je skozi 4 dni skoro noč in dan napadalo našo kratko fronto med Gorico in morjem. Italijanu se tudi v tej osmi ofenzivi kljub silnemu naporu ni posređilo, da bi prodrl proti Trstu. Dosegel je le malenkostne uspehe. Edino pri Novi vasi je zasedel poldrug kilometer kraškega ozemlja, ki ga je strašno drago plačal s smrtjo tisočev in tisočev svojih vojakov. V teh bojih so se posebno zopet proslavili polki našega „železnega zbora“ in sicer pešpolka št. 87 in 47, ter domobrankska pešpolka št. 26 in 27. Junaštvo slovenskih vojakov proslavlja jo celo tuji vojni poročevalci.

Manjši boji se vršijo tudi na Tirolskem.

Zmagovita Borojevičeva armada.

Borojevičeva armada je v osmi soški bitki ostala zmagovita. Bitka se je pričela z artilerijsko predpripravo dne 4. oktobra. Pehotni napadi so se pričeli dne 9. oktobra. Pravi boji so se tedaj končali dne 11. oktobra z uničenjem italijanske 45. divizije. Napadalec je štel 32 brigad. Njegove izgube, ki so ga prisilile, da je boj ustavil, so morale biti naravnost strašne. Sovražnik je v osmi soški bitki zasedel samo 1½ km širok odsek bojne črte pri Novi vasi. Svojemu cilju — Trstu — se s tem Italijani niso še nič približali. Do našega Trsta še imajo 30 km zračne črte.

Slava našim polkom!

Kakor je razvidno iz poročil, ki prihajajo iz kraškega bojišča, so stali v sedanjih zmagovitih bojih proti Lahu zopet staroslavni naši domači polki: št. 87, 47, kranjski domobranski polk št. 27, naš 26. ter Bosanci in Hrvati. Dasiravno je bila Borojevičeva armada v ogromni manjšini, vendar je naš „železni“ armadni zbor zopet pokazal svojo moč. — Slava našim junakom!

32 brigad proti nam.

Vojni poročevalci opisujejo osmo ofenzivo za skrajno silno, nezaslišana je bila mera te ofenzive. V bivališču neke divizije na Krasu je dne 13. t. m. rekel neki general: „Ta bitka je doslej višek vojne. Ogromna oborožena sila okroglo 260 tisoč italijanskih vojakov se zaletava že 72 ur nepretrgoma proti kraškemu okopu in vedno še bolj napreduje. 32 brigad je slo na bojišče in sicer po valovnem načinu, katerega je uporabljal najprvo francoski general Joffre in potem ga je prevzel in še izpopolnil ruski vojskovodja Brusilov. Val za valom nastopi, drug tik za drugim, ozko včlenjeni, vrste se tesne pa globoke in to pot ne prihaja infanterija samo z buzdovanom in bajonetom, ampak ima s seboj tudi strojne puške in celo topove. Ko je prvi bojni dan priuršala italijanska infanterija v ogromni množini, se je pričel splošen napad na celi kraški planoti, vendar pa so nastala posamezna bojna središča, tako v odseku Mirenskega grada do Nove vasi, v Novi vasi sami, na višinah 208 in 144. Mesetoma se je razbil naval že v našem artilerijskem ognju, mestoma so italijanske čete vdrle v naše črte, ali naša infanterija je vstrajala do zadnjega moža, in je navleče sovražnikovi premoči s protinapadom one Italijane, ki so vdrli, skoro povsod vrgla iz naših jarkov.

Na kraški fronti 1500 topov.

Cel teden je grmelo na Krasu iz italijanskih, francoskih in angleških topov, okoli 1500 po številu, peklenko razbijanje vsepovsodi, okoli 200.000 streliv na dan, in ko je bila ta velikanska artilerijska priprava končala svoje delo, je priuršala infanterija, val za valom, strahovit boj se je vnel, ali ni prirešei onega uspeha, katerega so pričakovali. Ta silni naval je bil odbit, kar naenkrat smo čuli, da je ita-